

Doel: Realiseren van duidelijke afspraken ten aanzien van het werven, de aanmeldingsprocedure, de rechten en plichten en de begeleiding van de vrijwilliger

Inleiding

Binnen het Mennistenerf wordt, in georganiseerd verband, met vrijwilligers gewerkt. In het kader van de kwaliteitsverbetering is deze nota geschreven.

Het werken met vrijwilligers is voor onze organisatie onmisbaar. Vrijwilligerswerk is een waardevolle aanvulling op de professionele zorg. Door de inzet van vrijwilligers kunnen meer activiteiten worden gerealiseerd. Vrijwilligers leveren een meerwaarde voor de cliënten.

Vrijwilligers worden in het Mennistenerf gezien als niet betaalde medewerkers.

De vrijwilliger

Heel veel vrijwilligers zijn van oudere leeftijd en hebben veel vrije tijd. Dat is een reden, waardoor de vrijwilliger zich gemakkelijker kan inleven in de belevingswereld van de cliënten van het Mennistenerf. Door de steeds verder doorgevoerde bezuinigingen in de verzorgingssector, is er voor de medewerkers steeds minder tijd om sociale aandacht te besteden aan de cliënt. De vrijwilliger vormt in die zin een zeer goede en zeer gewaardeerde aanvulling op de zorgverlening.

Geschiedenis van het vrijwilligerswerk

Lang geleden was het vanzelfsprekend, dat binnen familieverband lief en leed werd gedeeld. Schoot de familie tekort, dan werden “noodgevallen” geholpen binnen kerkelijk en/of levensbeschouwelijk verband. Dit werd liefdewerk of charitas genoemd. Dit liefdewerk werd veelal gedaan door vrijwilligers, die dit werk als hun “roeping” beschouwden.

Dan komen er twee ontwikkelingen, die het vrijwilligerswerk gaan bepalen:

1. De maatschappij gaat zich emanciperen, waardoor de mensen mondiger, onafhankelijker, zelfstandiger en individualistischer worden. Ook de overheid doet daaraan mee, door alle vormen van zorg te gaan subsidiëren.
2. De zorg/hulpverlening wordt professioneler, d.w.z. dat er speciale opleidingen komen. Hierin wordt het personeel opgeleid aan de hand van speciale gedrags- en beroepscode. Ook gaan er eisen gesteld worden aan de organisaties. Door dit alles wordt de positie van de vrijwilliger steeds minder vanzelfsprekend. Soms wordt de vrijwilliger zelfs met argwaan of als niet-professioneel bekeken.

Daarna komt de vergrijzing van de bevolking en de zorgvraag neemt toe, waardoor de zorg bijna onbetaalbaar wordt. Gevolg is, dat de overheid gaat bezuinigen.

Tegelijk met de bezuinigingen doet de overheid een beroep op oude normen en waarden: de zogenaamde “Mantelzorg” wordt ingesteld: familie moet weer door de familie geholpen worden. Maar die familiebanden zijn juist aan het afbrokkelen en in veel huisgezinnen

Vrijwilligersbeleid	Type document: Beleidsnotitie	Code: 5.6
Het Mennistenerf/thuiszorg Dirk Prins	Vastgesteld met proceseigenaar: 11 september 2012	
Opgesteld: 7 april 2008	Laatste evaluatie: 18 september 2016	Pagina 1 van 5

werken zowel de mannen als de vrouwen. Gevolg: Er zijn handen tekort. De vrijwilliger wordt weer zeer belangrijk.

Vrijwilligerswerk nu

De vrijwilliger van nu vult in het Mennistenerf ontstane tekorten in de zorg- en dienstverlening op. Deze tekorten noemen we “extra’s” en het zijn zaken, die vroeger gewoon in het zorgpakket zaten, maar die er door bezuinigingen zijn uitgehaald.

Uitgangspunten

Vrijwilligerswerk is werk dat in georganiseerd verband en met een zekere regelmaat, volgens afspraak, zonder betaling wordt uitgevoerd.

Waarom werkt het Mennistenerf met vrijwilligers?

- De aandacht van vrijwilligers leidt tot extra zorg aan de cliënten;
- Door de vrijwilligers blijven de cliënten sociaal en maatschappelijk meer betrokken;
- Door de inzet van vrijwilligers kunnen ontspanningsactiviteiten in stand worden gehouden of uitgebreid.

Met vrijwilligers erbij kun je dus meer mensen van dienst zijn en cliënten meer individuele aandacht geven.

Vrijwilligerswerk binnen het Mennistenerf komt voort uit bovenstaande visie. Het is dan ook belangrijk om ervoor te waken dat al het werk als extra zorg wordt gezien en dat vrijwilligers niet worden ingezet bij een tekort aan beroepskrachten of als middel bij bezuinigingen. Indien dit uitgangspunt wordt gerespecteerd blijft ook de positie van de beroepskracht en die van vrijwilliger duidelijk.

Taken van vrijwilligers

Bij de taakverdeling is het belangrijk te kijken naar de kwaliteiten en liefst ook persoonlijke voorkeuren van de vrijwilliger. In de praktijk komt het wel voor dat bepaalde werkzaamheden zowel door beroepskrachten als door vrijwilligers worden uitgevoerd, bv. bij

ziekenhuisbegeleiding, consulteren specialisten of iets dergelijks. In dergelijke gevallen dient steeds een zorgvuldige afweging te worden gemaakt wie wordt ingezet. Deze afweging wordt door de teamleider gemaakt.

De werkzaamheden

In het Mennistenerf valt o. a. te denken aan:

- Hulp in de pantry, de winkel, het restaurant en het huiskamerproject
- Begeleiding van de activiteiten
- Individuele ondersteuning van cliënten
- Begeleiding van cliënten naar arts/ziekenhuis
- Boodschappen en kleine huishoudelijke klusjes doen voor cliënten
- Hand- en spandiensten verrichten naast de medewerkers verzorging op een afdeling
- Het organiseren van de zorgmobiel-activiteit, incl. het rijden

Vrijwilligersbeleid	Type document: Beleidsnotitie	Code: 5.6
Het Mennistenerf/thuiszorg Dirk Prins	Vastgesteld met proceseigenaar: 11 september 2012	
Opgesteld: 7 april 2008	Laatste evaluatie: 18 september 2016	Pagina 2 van 5

- Gastvrouw zijn op een zorgafdeling, de zgn. 'clustergastvrouw'
- Kortom, vrijwillige taken om de cliënt ten dienste te zijn.

De tijdsbesteding bij al deze werkzaamheden is wisselend. Sommige activiteiten vinden dagelijks plaats, andere wekelijks en de grotere activiteiten jaarlijks. De vrijwilligers die zich voor deze activiteiten inzetten, hebben hiervoor dan ook een vaste afspraak. Voor de andere activiteiten zijn de vrijwilligers oproepbaar.

De vrijwilliger valt organisatorisch onder de teamleiders of de coördinator activiteiten of de leidinggevenden facilitaire dienst. Deze functionarissen zijn belast met de volgende taken: werving, selectie, coördinatie en begeleiding.

Werving

Spontane aanmelding is het meest voorkomend.

Selectie

Bij aanmelding heeft de kandidaat-vrijwilliger een toelatingsgesprek met een van de teamleiders of met de coördinator activiteiten of met de leidinggevenden facilitaire dienst. In het toelatingsgesprek komen de volgende zaken aan de orde:

- Voor welke werkzaamheden zijn vrijwilligers nodig;
- Wat zijn de kwaliteiten van de kandidaat;
- Wat is de motivatie van de kandidaat;
- Wat is de beschikbare tijd van de kandidaat;
- Informatie wordt gegeven over het Mennistenerf, haar doelstelling en het vrijwilligerswerk binnen het Mennistenerf;
- Er wordt een beeld gegeven van de taken waarvoor de vrijwilliger kan worden ingezet;
- Er wordt informatie gegeven met betrekking tot de geheimhouding;
- Er vindt een rolstoelinstructie plaats.

Overeenkomst

Iedere vrijwilliger wordt verzocht een overeenkomst, waarin de afspraken met het Mennistenerf zijn vastgelegd, te ondertekenen. In deze overeenkomst zijn de rechten en plichten van organisatie en vrijwilliger vastgelegd. De vrijwilligers-overeenkomsten worden bewaard door de betrokken leidinggevende.

Coördinatie

Het coördineren van de werkzaamheden en de beschikbare vrijwilligers is een taak van de teamleiders, de coördinator activiteiten en de leidinggevenden facilitaire dienst. Het moge duidelijk zijn dat ook andere afdelingen gebruik maken van de inzet van vrijwilligers.

Begeleiding en scholing

Het begeleiden van vrijwilligers heeft twee kanten, de taakgerichte en de persoonlijke ondersteuning.

Vrijwilligersbeleid	Type document: Beleidsnotitie	Code: 5.6
Het Mennistenerf/thuiszorg Dirk Prins	Vastgesteld met proceseigenaar: 11 september 2012	
Opgesteld: 7 april 2008	Laatste evaluatie: 18 september 2016	Pagina 3 van 5

Taakgericht: zorgen dat ruimte en materiaal aanwezig zijn om de activiteit uit te voeren.
Begeleiden zodat de activiteit de vereiste kwaliteit weet te behouden.

Persoonsgericht: vrijwilligers hebben andere motieven dan beroepskrachten om hun werk te doen; aandacht, enthousiasme en waardering zijn belangrijk.

De teamleiders, de coördinator activiteiten en de leidinggevenden facilitaire dienst zullen bij de ondersteuning en begeleiding rekening dienen te houden met verschillende belangen, die van de cliënt, die van de vrijwilliger, die van de beroepskracht en die van de organisatie.

Communicatie en informatie

Om het werk goed te kunnen doen is er goede informatie nodig. Gedeeltelijk gaat dit schriftelijk en gedeeltelijk mondeling. Minimaal eens per jaar wordt er een bijeenkomst belegd. Onderwerpen op de bijeenkomst zijn:

- Mededelingen met betrekking tot het Mennistenerf;
- De activiteiten en de inzet van de vrijwilliger daarbij;
- Voorstel voor een themabijeenkomst;
- Mutaties van de vrijwilliger;
- Onderwerpen die met de uitvoering van de werkzaamheden te maken hebben.

Scholing

- Minimaal één maal per jaar wordt er een themabijeenkomst georganiseerd;
- Indien mogelijk, afhankelijk van de behoefte van de vrijwilligers, het aanbod van de cursusorganisatie en de financiën, kan er ook een meerdaagse cursus worden georganiseerd.

Uitvoeringsregelingen

Vergoeding

- Voor de werkzaamheden wordt geen vergoeding gegeven;
- Jaarlijks wordt een diner (of andere gezellige avond) aangeboden;
- Vrijwilligers worden evenals medewerkers uitgenodigd voor recepties.
- De vrijwilligers delen mee in attenties zoals Kerstpakketten, Sint Nicolaas-attenties etc.

Reiskosten

Indien voor het uitvoeren van de werkzaamheden reiskosten worden gemaakt, worden deze geheel vergoed op basis van de C.A.O. Verpleeg- en Verzorgingshuizen. Indien op verzoek van een teamleider, de coördinator activiteiten of de leidinggevenden facilitaire dienst bij de uitvoering van de werkzaamheden een auto wordt gebruikt, worden de kilometerkosten vergoed op basis van de algemeen geldende vergoeding binnen het Mennistenerf.

Vrijwilligersbeleid	Type document: Beleidsnotitie	Code: 5.6
Het Mennistenerf/thuiszorg Dirk Prins	Vastgesteld met proceseigenaar: 11 september 2012	
Opgesteld: 7 april 2008	Laatste evaluatie: 18 september 2016	Pagina 4 van 5

Begeleiding per taxi

Begeleiding door vrijwilligers per taxi met cliënten van het Mennistenerf van en naar het ziekenhuis, valt onder de regelgeving ziektekostenverzekeringen. Deze kosten worden niet betaald door het Mennistenerf.

Reiskosten particulier

Begeleiding van particulieren per taxi komen voor rekening van de cliënt.

Verzekering

Het Mennistenerf sluit een W.A.-verzekering af voor de vrijwilligers.

Bij het gebruik van eigen auto voor het uitoefenen van een werkzaamheid in opdracht van een teamleider, de coördinator vrijwilligers of de leidinggevenden facilitaire dienst, waarbij een cliënt meerijdt, is een inzittendenverzekering afgesloten.

Schademelding

De vrijwilliger, die aansprakelijk wordt gesteld voor enigerlei schade of zelf schade heeft ondervonden, dient onmiddellijk contact op te nemen met een teamleider, de coördinator activiteiten of met de leidinggevenden facilitaire dienst en de schade te melden.

Afmelding

Bij ziekte of andere afwezigheid wordt de vrijwilliger geacht dit zo tijdig mogelijk te melden bij diegene waarvoor vrijwilligerswerk wordt verricht.

Uitkeringsgerechtigden en asielzoekers

Indien men een werkloosheid- of arbeidsongeschiktheidsuitkering heeft, mag men alleen vrijwilligerswerk verrichten met toestemming van de uitkeringsinstantie. Asielzoekers mogen vrijwilligerswerk doen, mits de organisatie vooraf het betreffende werk heeft getoetst bij het Centrum voor Werk en Inkomen.

Vrijwilligersbeleid	Type document: Beleidsnotitie	Code: 5.6
Het Mennistenerf/thuiszorg Dirk Prins	Vastgesteld met proceseigenaar: 11 september 2012	
Opgesteld: 7 april 2008	Laatste evaluatie: 18 september 2016	Pagina 5 van 5